

Diarienummer: Ku2025/00871
Referens: Amanda Vesterlund
Datum: 2025-12-05

Kulturdepartementet
ku.remissvar@regeringskansliet.se
ku.kkm@regeringskansliet.se

Remissvar över betänkandet *En kulturkanon för Sverige* (SOU 2025:92)

Generellt anser Svenska Arkivförbundet att den kunskap om arkivväsendet som kommittén och betänkandet speglar är mycket positiv. Arkiven är en ovärderlig resurs för samhället, bildningen och demokratin.

6.2.4 Tillgängliggörande av kanon genom kultur- och kulturarvsaktörerna

Jämte läns museerna vill vi poängtera länsarkivens betydelse för bevarandet och tillgängliggörandet av nationell, regional och lokal kultur och kulturarv. Det är länsarkivens kulturhistoriska arkivbestånd som ofta utgör grunden för den historia som förmedlas genom museernas utställningar.

6.3.2 Tillfälliga stimulansmedel till läns museer och andra regionala kultur- och kulturarvsaktörer för att initiera regionala kanonprojekt

Svenska Arkivförbundet välkomnar extra medel till den regionala kulturen, men avstyrker förslaget på grund av avsaknaden av resonemang kring fortsatt finansiering och långsiktig förvaltning. Satsningen kommer att bli ett tomteblöss som slocknar lika snabbt som det tänts.

7.1 Ekonomiska konsekvenser

Finansieringsförslag för bildandet av en ny stiftelse

Kanonsatsningen får anses vara historisk och kommer med största sannolikhet att beforskas i framtiden. Därför är det av största vikt att källmaterial bevaras på nationell, regional och lokal nivå. Stiftelsen som föreslås bör avsätta medel, både initialt och löpnade, för kostnader kopplade till arkivering.

Ekonomiska konsekvenser av kommitténs förslag till interimslösningar i avvaktan på att en stiftelse har bildats

Svenska Arkivförbundet är starkt kritiskt till den föreslagna omfördelning av medel som innebär en minskning av anslag 1:6 *Bidrag till regional kulturverksamhet*. Detta anslag har redan urholkats genom uteblivna uppräknings, och ytterligare nedskärningar riskerar att försvaga den regionala kulturinfrastrukturen. Vi avstyrker därför förslaget.

Svenska Arkivförbundet

Vidare ifrågasätter vi varför finansieringen enbart föreslås inom utgiftsområde 17 – Kultur, medier, trossamfund och fritid – när kommittén samtidigt har betonat vikten av ett helhetsperspektiv på samhället och kanonens betydelse för skola och introduktion av nyanlända. Att isolera satsningen till ett av de minsta utgiftsområdena är kortsiktigt och riskerar att underminera syftet. Detta visar på en tydlig diskrepans mellan kommitténs resonemang och de presenterade förslagen, inklusive finansieringen.

Svenska Arkivförbundet anser att utgiftsområde 17 behöver förstärkta anslag – inte omfördelning eller nedskärning.

Om Svenska Arkivförbundet

Svenska Arkivförbundet är riksorganisation för den enskilda sektorns arkiv. Denna sektor omfattar arkiv från näringslivet, civilsamhället och privatpersoner. Dessa arkiv innehåller värdefull information om människor, företag och organisationer, men också om historiska samhällsförändringar och olika tanketraditioner. Arkiven utgör grunden för samhällets kunskapsutveckling. Till skillnad från de två offentliga arkivsektorerna omfattas inte enskilda arkiv av handlingsoffentlighet eller Arkivlagens krav på bevarande. Arkivering sker på frivillig basis.

Svenska Arkivförbundet arbetar för att skapa goda förutsättningar för arkivering av enskilda arkiv, upplysa om arkivens roll i samhällsutvecklingen samt att stärka och synliggöra denna del av vårt gemensamma kulturarv.

För Svenska Arkivförbundet

Amanda Vesterlund
Generalsekreterare